

V3-ordföljd i svenskan: adverbiella bisatser som fria initiala annex

Viktoria Strandberg

Institutionen för svenska, flerspråkighet och språkteknologi, Göteborgs universitet
viktoria.strandberg@gu.se

Svensk huvudsatsordföljd kännetecknas av V2-regeln: det finita verbet ska i huvudsatser komma på andra plats. Men det finns exempel på avvikelser från denna ordföljd; till exempel kan adverb som *kanske*, *nästan* och *bara* dyka upp mellan fundament och finit verb i satsschemat och skapa en V3-struktur. Ett annat V3-mönster bildas av fria initiala annex, där ett nominalt eller adverbiellt led placerats i förfältet framför satsens fundament som i (1), hämtat från en svensk podd.

(1) Men det är som att [[när man har Mars i Väduren] man tar livet med en klackspark]

Strandberg (2019) menar att annex som i (1) har en scensättande funktion, vilket stöds av Collberg & Lundin (2022) som menar att *när*-satser i träningsinstruktioner följs av rak ordföljd på grund av kontextens krav på effektivitet. I min posterpresentation ser jag dessa adverbiella bisatser som fria initiala annex och argumenterar utifrån belägg insamlade från olika samtalssituationer för att denna V3-ordföljd förekommer i fler kontexter än tränings-sammanhang. Från ett konstruktionsgrammatiskt perspektiv beskriver jag fria initiala annex som en polysem och multifunktionell V3-konstruktion. V3 har sedan länge kopplats ihop med andraspråkstalare och dömts ut som ogrammatiskt (Bylin & Melander 2023), en förenklad bild av verkligheten som presentationen syftar till att rita om för en hållbar beskrivning av svenskans grammatik.

Referenser

- Bylin, M. & Melander, B. (2023). *Språkrådet rekommenderar. Perspektiv, metoder och avvägningar i språkriktighetsfrågor*. Institutet för språk och folkminnen.
- Collberg, P. & Lundin, K. (2022). Scene-setting i tränarens instruktioner och återkoppling. *ASLA:s skriftserie*, 2022(29), 167–185.
- Strandberg, V. (2019). *Initiala annex i en teckenbaserad konstruktionsgrammatik* (Forskningsrapporter från Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet, ISSN 1401-5919). Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet.